

I. PROGRAM INTELIGENTNY ROZWÓJ

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (POIR) to krajowy program dotyczący innowacyjności, badań naukowych i ich powiązań ze sferą przedsiębiorstw. Będzie on wspierał prowadzenie badań naukowych, rozwój nowych, innowacyjnych technologii oraz działania na rzecz podnoszenia konkurencyjności małych i średnich firm.

Znaczna część Programu Inteligentny Rozwój oparta jest na funkcjonującym w latach 2007 – 2013 Programie Innowacyjna Gospodarka (POIG). Podobnie jak POIG, nowy program koncentruje się wokół zagadnień: współpracy badawczo – rozwojowej, infrastruktury B+R, wsparcia instytucji otoczenia biznesu, innowacyjnych rozwiązań w firmach, współpracy kooperacyjnej oraz promocji gospodarki. Część Programu Innowacyjna Gospodarka związana z rozwojem cyfrowym została natomiast wyłączona z Programu Inteligentny Rozwój, a uwzględniona w osobnym programie – Polska Cyfrowa.

Program Inteligentny Rozwój będzie realizował dwa cele: cel 1 dotyczący badań naukowych, technologii i innowacji oraz cel 3 związany z konkurencyjnością przedsiębiorstw. Służyć temu będą przedsięwzięcia zaplanowane w czterech osiach priorytetowych:

1. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe
2. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach
3. Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw
4. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego

Alokacja funduszy unijnych na POIR, według szacunków, wynosi 7 625 mln EUR. Środki te zostały wstępnie podzielone na poszczególne osie priorytetowe programu.

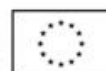
oś POIR	alokacja (w mln EUR)
I. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa oraz konsorcja naukowo-przemysłowe	3 500
II. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach	1 730
III. Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw	469
IV. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego	1 700
V. Pomoc techniczna	226
ŁĄCZNIE	7 625

Co dla.... projektów B+R?

Współpraca badawczo – rozwojowa będzie rozwijana dzięki przedsięwzięciom dofinansowanym z pierwszej osi priorytetowej Programu Inteligentny Rozwój. Wsparcie skierowane będzie do przedsiębiorstw rozpoczynających lub rozwijających działalność B+R, które planują realizację projektów badawczo-rozwojowych samodzielnie bądź we współpracy z zewnętrznymi podmiotami, w tym z innymi przedsiębiorstwami oraz jednostkami naukowymi. Celem osi jest finansowanie projektów B+R począwszy od fazy badań, poprzez etap prac rozwojowych i badań przemysłowych.

Przed wszystkim na dofinansowanie mogą liczyć projekty dotyczące badań naukowych oraz prac rozwojowych i demonstracyjnych. Przedsiębiorca może przeprowadzić prace badawcze samodzielnie i przy wykorzystaniu własnych zasobów lub może współpracować w tym zakresie z podmiotem zewnętrznym (jednostką naukową, innym przedsiębiorcą, siecią naukową, konsorcjum naukowo-przemysłowym itp.). Zawsze jednak to przedsiębiorstwo będzie mogło być tym podmiotem, który będzie występował o dofinansowanie.

Ponadto wspierane będą także projekty aplikacyjne oraz programy sektorowe (służące realizacji dużych przedsięwzięć badawczych, istotnych dla rozwoju konkretnych branż/sektorów gospodarki). Przy takich

przedsięwzięciach o dofinansowanie będą mogli występować konsorcja przedsiębiorstw oraz konsorcja przedsiębiorstw i jednostek naukowych.

Niezależnie od typu realizowanego projektu, beneficjenci pierwszej osi Programu Inteligentny Rozwój będą mogli część dofinansowania przeznaczyć na rozwój kadr, na internacjonalizację wyników badań, na infrastrukturę badawczą, czy na ochronę własności intelektualnej i wzornictwo przemysłowe.

Co dla.... instytucji otoczenia biznesu?

Wsparcie rozwoju instytucji otoczenia biznesu i tym samym zwiększenie ich oferty dla przedsiębiorców to założenie drugiej osi priorytetowej Programu Inteligentny Rozwój. Jej celem jest zwiększenie nakładów polskich przedsiębiorstw na działalność innowacyjną oraz rozwój rynku kapitału podwyższonego ryzyka. Główną ideą jest więc wsparcie przedsiębiorstw w procesie komercjalizacji wyników prac badawczo – rozwojowych, a służyć mają temu zróżnicowane instrumenty finansowe.

Instrumentem rozwijanym w ramach drugiej osi POIR będzie także znany z obecnego okresu programowania kredyt technologiczny.

W drugiej osi Programu Inteligentny Rozwój wspierany będzie także rozwój różnych instrumentów finansowanych, które później będą mogły zostać skierowane do przedsiębiorstw. Szczególny nacisk położony zostanie na fundusze kapitału podwyższonego ryzyka oraz inwestycje aniołów biznesu. Przedsiębiorcy będą mogli więc korzystać z funduszy kapitału zaangażowanego. Dla działających firm dostępne będą z kolei funduszy private equity/venture capital.

Co dla.... innowacyjnych przedsiębiorstw?

W trzeciej osi priorytetowej Programu Innowacyjna Gospodarka przewiduje się realizację projektów w zakresie wsparcia m.in. innowacji w firmach, infrastruktury badawczo – rozwojowej przedsiębiorstw, czy dostępu do usług B+R świadczonych przez jednostki naukowe i IOB.

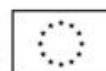
Program Inteligentny Rozwój przewiduje więc dofinansowanie tworzenia i rozwoju infrastruktury B+R przedsiębiorstw, poprzez inwestycje w aparaturę, sprzęt, technologie i inną niezbędną infrastrukturę, która służy tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. Mimo skoncentrowania wsparcia na mikro, małych i średnich firmach, dofinansowanie na infrastrukturę B+R będą mogły otrzymać także duże firmy. Ciekawym przedsięwzięciem planowanym do realizacji są tzw. „otwarte innowacje”. Taka forma bazuje na tworzeniu partnerstw dla jak najlepszego wykorzystywania wewnętrznych i zewnętrznych zasobów, technologii oraz wiedzy. W praktyce oznacza to możliwość wykorzystywania przez mniejsze firmy potencjału infrastrukturalnego czy organizacyjnego większych i bardziej doświadczonych firm, aby ułatwić rozpoczęcie i prowadzenie prac badawczych czy rozwojowych.

Współpraca nauki z biznesem także jest jedną z form przedsięwzięć planowanych do dofinansowania w Programie Inteligentny Rozwój. Służą im temu „bony na innowacje”. Bony umożliwią rozwijanie kontaktów przedsiębiorców prowadzących działalność produkcyjną lub usługową z jednostkami naukowymi i badawczo-rozwojowymi.

Przydatnym instrumentem będzie także wsparcie przedsiębiorstw i jednostek naukowych w udziale w programach międzynarodowych, takich jak Horyzont 2020 czy COSME, które mogą stanowić ważne źródło finansowania projektów innowacyjnych. Dzięki środkom z Programu Inteligentny Rozwój firmy będą mogły sfinansować opracowanie dokumentacji, analizy i prace przygotowawcze do aplikacji do tych programów.

Co dla.... jednostek naukowych?

Dofinansowanie projektów realizowanych przez jednostki czy konsorcja naukowe i naukowo – badawcze przewiduje czwarta oś priorytetowa Programu Inteligentny Rozwój. Podmioty te mogą

oczywiście współpracować także z przedsiębiorstwami – takie przedsięwzięcia będą dodatkowo promowane. Projekty realizowane przez jednostki naukowe powinny mieć na celu zwiększenie zasobów wiedzy w obszarach uznanych za priorytetowe dla rozwoju polskiej nauki oraz przyszłościowych z punktu widzenia gospodarki.

Uczelnie i instytuty naukowe będą mogły liczyć zarówno na dofinansowanie prowadzenia badań naukowych i przemysłowych, jak i na wsparcie rozwoju nowoczesnej infrastruktury badawczej sfery nauki. W celu podniesienia jakości nauki niezbędne jest bowiem inwestowanie w nowoczesną aparaturę, bez której często nie jest możliwe zastosowanie nowych metod badawczych oraz pełne wykorzystanie potencjału kadr naukowych.

II. PROGRAM POLSKA CYFROWA

Program Polska Cyfrowa jest nowym programem krajowym (w stosunku do poprzedniej perspektywy finansowej 2007-2013). W ramach Programu wspierane będą następujące inwestycje:

- ⇒ poszerzanie dostępu do sieci szerokopasmowych,
- ⇒ rozwój produktów i usług opartych na technologiach informacyjno-komunikacyjnych,
- ⇒ zwiększenie zastosowania technologii komunikacyjno-informacyjnych w usługach, np. e-administracja, e-integracja, e-kultura, e-zdrowie.

Celem głównym POPC jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju. Zgodnie z Umową Partnerstwa, jako fundamenty te przyjęto: szeroki dostęp do szybkiego internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

Priorytety Programu Polska Cyfrowa 2014-2020:

1. Powszechny dostęp do szybkiego internetu
2. e-Administracja i otwarty rząd
3. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa

Oś priorytetowa I. Powszechny dostęp do szybkiego internetu

Interwencja będzie polegać na wsparciu projektów w zakresie budowy, rozbudowy lub przebudowy sieci dostępowej oraz jako uzupełnienie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, w tym powstałej w ramach perspektywy finansowej 2007-2013 – budowę, rozbudowę i przebudowę sieci szkieletowej i dystrybucyjnej zapewniającej szerokopasmowy dostęp do internetu o parametrach co najmniej 30 Mb/s.

Oś priorytetowa II. E-Administracja i otwarty rząd

Podniesienie dostępności i jakości e-usług publicznych

Interwencja obejmie wsparcie podmiotów publicznych w tworzeniu i rozwoju nowoczesnych usług świadczonych drogą elektroniczną, ze szczególnym uwzględnieniem usług o wysokim poziomie e-dojrzałości oraz integracji usług na wspólnej platformie elektronicznych usług administracji publicznej. Wspierane będą projekty zwiększające interoperacyjność systemów informatycznych i rejestrów publicznych, optymalizujące wykorzystanie infrastruktury, zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych oraz przechowywania i ochrony danych, a dodatkowo – uwzględniające profesjonalne przygotowanie informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystania (np. poprzez udostępnienie interfejsu dla programistów, tzw. API).

Poprawa cyfrowej efektywności urzędów

Celem wsparcia jest usprawnienie funkcjonowania administracji rządowej poprzez upowszechnienie standardów i dobrych praktyk w zakresach kluczowych z tego punktu widzenia.

Zwiększenie dostępności i wykorzystania informacji sektora publicznego

1) Zwiększenie dostępności informacji sektora publicznego

W ramach działania finansowane będą projekty zwiększające podaż ISP poprzez:

- opisywanie ISP metadanymi według standardów zaproponowanych przez ministra właściwego ds. informatyzacji,
 - dostosowanie informacji do formatów umożliwiających odczyt maszynowy,
 - digitalizację ISP, w szczególności zasobów kultury,
 - poprawę jakości danych,
 - udostępnienie informacji on-line za pomocą profesjonalnych narzędzi, w szczególności interfejsów programistycznych (API) oraz repozytoriów z danymi surowymi,
 - poprawę dostępności ISP zgodnie ze standardami WCAG 2.0,
 - budowę lub rozbudowę infrastruktury na potrzeby przechowywania udostępnianych informacji.
- #### 2) Tworzenie usług i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego

Wsparcie polega na dostarczeniu podmiotom spoza administracji publicznej finansowej zachęty do tworzenia usług, treści i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego. Usługi takie będą mogły być oferowane przez różne podmioty, w różnych modelach organizacyjnych i biznesowych. Premiowane powinny być projekty realizujące cele publiczne, rozszerzające funkcjonalności standardowo dostępne w ramach publicznych systemów teleinformatycznych, oraz zwiększające dostępność treści i usług zgodnie ze standardami WCAG 2.0. Wspierane projekty mogą w szczególności rozwijać e-usługi publiczne poprzez: rozszerzenie funkcji e-usług oferowanych przez administrację; integrację e-usług publicznych pochodzących z różnych instytucji i jednostek sektora publicznego; łączenie e-usług publicznych z e-usługami komercyjnymi.

Oś priorytetowa III. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa

E-integracja i e-aktywizacja na rzecz zwiększenia aktywności oraz jakości korzystania z internetu

1. Wykorzystanie lokalnych centrów aktywności do działań cyfrowej integracji i aktywizacji

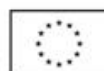
Działanie dotyczy wsparcia w zakresie cyfrowego aktywizowania i zintegrowania lokalnych społeczności. Służyć temu będą lokalne centra aktywności, które oferując dostęp do szybkiego internetu, odpowiedni sprzęt, a przede wszystkim szeroką ofertę usług szkoleniowo-doradczych, przyciągać będą obecnych oraz przyszłych użytkowników internetu i nowoczesnych technologii.

2. Wsparcie inicjatyw społecznych na rzecz aktywizacji cyfrowej oraz e-integracji

Celem działania jest wsparcie nowatorskich inicjatyw na rzecz e-integracji i budowania kapitału społecznego z wykorzystaniem technologii cyfrowych, skierowanych do różnych grup społecznych z uwzględnieniem ich specyficznych potrzeb.

Wsparcie otrzymają podmioty realizujące inicjatywy o charakterze prospołecznym i ponadregionalnym, skierowane na:

- podnoszenie kompetencji cyfrowych z nastawieniem na praktyczne ich wykorzystanie, w tym głównie grup wymagających szczególnego rodzaju wsparcia (m.in. osoby niepełnosprawne) oraz niemobilne;

- animowanie innowacyjnych działań budujących kapitał społeczny (w tym postawy partycypacyjne) z wykorzystaniem technologii cyfrowych.
 - stworzenie innowacyjnych narzędzi podnoszenia umiejętności cyfrowych wśród osób o średnim poziomie kompetencji.
3. Kampanie edukacyjno-informacyjne na rzecz zwiększania znaczenia e-umiejętności oraz upowszechniania korzyści z wykorzystywania technologii cyfrowych

Pobudzanie potencjału uzdolnionych programistów dla zwiększenia zastosowania rozwiązań cyfrowych w gospodarce i administracji

E – pionier – promowanie zaawansowanych kompetencji cyfrowych poprzez konkurs i program dla zdolnych programistów

Celem działania jest wykorzystanie potencjału uzdolnionych studentów kierunków z zakresu TIK. Ma ono również na celu podniesienie świadomości społecznej, że zaawansowane kompetencje cyfrowe mogą służyć do rozwiązywania istotnych problemów społecznych. Działanie ukierunkowane będzie na inspirowanie pomysłów, animowanie partnerstw, doprowadzenie do dyfuzji efektów prac konkursowych oraz przyczynienie się do budowy kultury cyfrowej w społeczeństwie.

W ramach działania przewiduje się konkursy dla uzdolnionych studentów kierunków z zakresu TIK (działających indywidualnie lub w ramach interdyscyplinarnych zespołów studentów). W ramach konkursu przedstawiane będą projekty innowacyjnych produktów/usług do wykorzystania w działalności społecznej, biznesowej lub administracji publicznej.

Laureaci otrzymają m.in.: wsparcie finansowe, wsparcie doradcze (np. z zakresu wzmocnienia kompetencji koniecznych do samodzielnej realizacji innowacyjnych projektów informatycznych), coaching oraz możliwość udziału w warsztatach, seminariach, stażach, czy też wizytach studyjnych.

Finanse

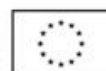
OŚ PRIORYTETOWA	ALOKACJA FINANSOWA (EUR)
Oś 1. Powszechny dostęp do szybkiego internetu	872 620 000
Oś 2. e-Administracja i otwarty rząd	885 000 000
Oś 3. Cyfrowa aktywizacja społeczeństwa	130 000 000
Oś 4. Pomoc techniczna	58 380 000
OGÓŁEM	1 946 000 000

III. PROGRAM WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Będzie też wspierał innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową w wymienionych obszarach oraz wdrażanie w Polsce Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych. PO WER będzie finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Kształt Programu i jego zakres wynikają z projektu Umowy Partnerstwa oraz z doświadczeń z realizacji programów operacyjnych w poprzednich perspektywach finansowych: 2004-2006 oraz 2007-2013.

EFS od 2014 roku

Zgodnie z założeniami Umowy Partnerstwa, EFS w latach 2014-2020 będzie wdrażany w ramach krajowego programu operacyjnego oraz 16 regionalnych programów operacyjnych. Na podstawie dotychczasowych doświadczeń z realizacji EFS w Polsce przyjęto założenie, że na poziomie

regionalnym Europejski Fundusz Społeczny będzie finansował bezpośrednie wsparcie osób w celu poprawy ich sytuacji na rynku, natomiast PO WER, jako program krajowy, będzie koncentrował się na poprawie ram funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych. PO WER zastąpi więc funkcjonujący w latach 2007 – 13 Program Kapitał Ludzki tylko w części. Realizowany będzie bowiem wyłącznie na poziomie krajowym i będzie zapewniał głównie wsparcie rozwiązań systemowych w zakresie rynku pracy i integracji społecznej oraz edukacji. W programie przewidziane jest ponadto dofinansowanie dla uczelni wyższych oraz dla projektów innowacyjnych i współpracy ponadnarodowej. Inne działania, które w latach 2007 – 2013 były realizowane w regionalnym komponentcie Programu Kapitał Ludzki, będą od roku 2014 wdrażane w ramach programów regionalnych. Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój będzie natomiast realizowany równoległe do 16 programów w regionach w celu stworzenia bardziej efektywnych ram polityk, których oddziaływanie będzie miało miejsce na poziomie regionalnym w postaci bezpośredniego wsparcia indywidualnego.

Najważniejsze obszary

W ramach Programu Wiedza Edukacja Rozwój wspierane będą obszary zatrudnienia i mobilności pracowników, włączenia społecznego i walki z ubóstwem, inwestowania w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie oraz wzmacniania sprawności i efektywności państwa.

Wspierane w Programie Wiedza Edukacja Rozwój obszary, będą realizowane w ramach czterech osi priorytetowych, na które został podzielony PO WER:

1. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji
2. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju
3. Osoby młode na rynku pracy
4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa

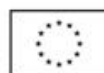
Wsparcie systemowe

Rozwiązania systemowe w zakresie polityki rynku pracy, integracji społecznej, gospodarczej czy edukacyjnej będą realizowane w ramach pierwszej osi priorytetowej POWER. Jest to najbardziej rozbudowana część programu, a kategorie możliwych do dofinansowania przedsięwzięć są bardzo zróżnicowane. Należą do nich:

- promowanie równouprawnienia,
- adaptacja przedsiębiorstw i pracowników,
- aktywne i zdrowe starzenie się,
- instytucje rynku pracy,
- aktywna integracja,
- usługi socjalne i zdrowotne,
- gospodarka społeczna,
- edukacja,
- uczenie się przez całe życie i kształcenie zawodowe.

Kształcenie na poziomie wyższym

Zapewnienie kształcenia na poziomie wyższym odpowiadającego potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa; podniesienie jakości studiów doktoranckich; zwiększenie otwartości i mobilności międzynarodowej szkolnictwa wyższego; poprawa jakości dydaktyki i rozwój systemów zarządzania w uczelniach oraz rozwój kształcenia przeddyplomowego na kierunkach medycznych to cele drugiej osi priorytetowej Programu Wiedza Edukacja Rozwój. Uczelnie będą mogły realizować przedsięwzięcia rozwijające ich potencjał naukowo – dydaktyczny, a także wzmacniać inne zdolności i możliwości.

Wsparcie w obszarze szkolnictwa wyższego będzie skoncentrowane na podniesieniu jakości kształcenia, a tym samym zwiększeniu szans absolwentów na jak najszybsze rozpoczęcie aktywnego funkcjonowania na rynku pracy. Kluczową rolę w najbliższych latach odgrywać będzie współpraca uczelni z otoczeniem zewnętrznym, zarówno społecznym jak i gospodarczym. Włączenie się pracodawców w proces kształcenia, zaowocuje pojawieniem się na rynku pracy absolwentów posiadających nie tylko wiedzę teoretyczną, ale także praktyczne umiejętności i kompetencje miękkie. Szczególnie istotną rolę współpraca ta powinna odegrać w przypadku programów kształcenia o profilu praktycznym.

Ważnym obszarem koncentracji wsparcia będzie kontynuacja działań na rzecz zwiększenia liczby dobrze wykształconych absolwentów kierunków i obszarów kształcenia, które są kluczowe dla rozwoju gospodarki.

Do realizacji celu Priorytetu przyczyniać się będą również programy rozwojowe uczelni, ukierunkowane na przygotowanie szkół wyższych na zachodzące zmiany i kluczowe wyzwania. Zasadne w związku z tym będzie wspieranie rozwiązań systemowych ukierunkowanych na rozszerzenie oraz modyfikację dotychczasowej działalności uczelni, a także poprawę jakości funkcjonowania i organizacji kształcenia na uczelni. Konieczne w tym zakresie będzie również zwiększenie efektywnego zarządzania szkolnictwem wyższym, poprzez rozwój kompetencji zarządczych kadr kierowniczych i administracyjnych w uczelniach, w szczególności w zakresie zarządzania finansami uczelni.

Szansa dla młodych

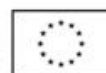
Konieczność podjęcia zintensyfikowanych działań skoncentrowanych na osobach młodych jest już od wielu lat sygnalizowana przez Komisję Europejską, która sama podjęła szereg działań mających na celu wsparcie osób młodych. Propozycją Komisji były m.in. przedstawione w 2012 r. „Gwarancje dla Młodzieży” zawarte w ramach Pakietu na rzecz Zatrudnienia Młodzieży. Jest to skierowany do państw członkowskich UE postulat zagwarantowania wszystkim młodym osobom w wieku od 15 do 24 lat, którzy nie mają zatrudnienia ani nie uczestniczą w kształceniu lub szkoleniu (tzw. młodzież NEET), dobrej jakości oferty zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.

W ramach PO WER przewidziano osobny priorytet poświęcony działaniom mającym na celu efektywną aktywizację zawodową osób młodych. W katalogu działań, które będą przyczyniać się do osiągnięcia tego efektu, znajdują się między innymi staże, szkolenia, stypendia, studia podyplomowe, przyuczenie do zawodu czy przekwalifikowanie. Możliwe będzie także uzyskanie wsparcia na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Innowacyjność i ponadnarodowość

W ostatnim, czwartym priorytecie Programu Wiedza Edukacja Rozwój, przewidziano wsparcie na realizację projektów innowacyjnych i obejmujących współpracę ponadnarodową. Projekt innowacyjny to projekt, którego celem jest poszukiwanie nowych, lepszych, efektywniejszych sposobów rozwiązywania problemów mieszczących się w obszarach wsparcia EFS. Z kolei projekty współpracy ponadnarodowej powinny przyczyniać się do osiągnięcia celów danego priorytetu, wykorzystując doświadczenia partnerów z innych krajów. Projekty te mogą zatem korzystać z już gotowych i stosowanych w innych miejscach rozwiązań oraz przewidywać ich adaptowanie bądź wypracowywać nowe rozwiązania przy udziale partnerów z innych krajów.

Celem interwencji będzie wykorzystanie innowacji społecznych do przetestowania i wypracowania nowych skuteczniejszych rozwiązań problemów w obszarze zatrudnienia, integracji społecznej, kształcenia przez całe życie oraz modernizacji funkcjonowania administracji publicznej, w przypadku których dotychczasowe działania nie są wystarczające lub wymagają nowego podejścia. Jednocześnie

będą się koncentrowały na najtrudniejszych i kluczowych problemach, wspierając osiągnięcie celów wynikających z dokumentów strategicznych.

Programy mobilności ponadnarodowej będą służyć nabyciu nowych umiejętności i kompetencji oraz ich doskonaleniu, a także zdobyciu doświadczenia zawodowego przez osoby na różnym etapie kształcenia i kariery zawodowej. Przyczynią się również do poprawy jakości funkcjonowania, w tym udoskonalenia metod pracy i zarządzania, podmiotów prywatnych i publicznych.

Finanse

Realizacja wszystkich, jakże szerokich i istotnych, wymienionych wyżej celów i założeń PO WER, wymaga znacznych nakładów finansowych. EFS zapewnia środki na ich wdrażanie.

OŚ PRIORYTETOWA	ALOKACJA FINANSOWA (EUR)
Oś 1. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	1 859 422 269
Oś 2. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju	1 195 803 049
Oś 3. Osoby młode na rynku pracy	819 884 117
Oś 4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	467 574 645
Oś 5. Pomoc techniczna	151 737 774
OGÓŁEM	3 694 421 854

IV. PROGRAM INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Funkcjonujący w latach 2007 – 2013 Program Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ), od roku 2014 zastąpiony będzie programem o tej samej nazwie. PO IiŚ na lata 2014-2020 będzie wspierał gospodarkę efektywnie korzystającą z zasobów i przyjazną środowisku oraz sprzyjającą spójności terytorialnej i społecznej. Najważniejszymi beneficjentami programu będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego) oraz podmioty prywatne (w szczególności duże przedsiębiorstwa). Środki będą pochodziły z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz – w przypadku inwestycji transportowych i środowiskowych – z Funduszu Spójności.

Projekt programu przewiduje realizację następujących osi priorytetowych:

1. Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu
3. Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej
4. Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej
5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego
6. Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego
7. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia

Główny cel Programu

Głównym celem POIiŚ 2014-2020 będzie wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej. Zaproponowany cel główny wynika z jednego z priorytetów strategii Europa 2020, którym jest zrównoważony rozwój, który oznacza budowanie silnej, stabilnej i konkurencyjnej gospodarki, sprawnie i efektywnie korzystającej z dostępnych zasobów, tj. jednocześnie uwzględnia wymiar środowiskowy i gospodarczy prowadzonych inwestycji. Dlatego w porównaniu do obecnie realizowanego na poziomie krajowym POIiŚ 2007-2013, w ramach POIiŚ 2014-2020 zostanie położony większy nacisk na wsparcie gospodarki

skutecznie korzystającej z dostępnych zasobów, przez co sprzyjającej środowisku i jednocześnie bardziej konkurencyjnej ekonomicznie.

Dzięki zachowanej w ten sposób spójności i równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program będzie skutecznie realizował założenia unijnej strategii.

Kto skorzysta ze wsparcia?

Najważniejszymi beneficjentami POIiŚ 2014-2020 będą podmioty publiczne (w tym jednostki samorządu terytorialnego) oraz podmioty prywatne (przede wszystkim duże przedsiębiorstwa).

Ile środków unijnych będzie dostępnych i na jakie inwestycje?

Kwoty na podstawie wstępnych szacunków. Głównym źródłem finansowania POIiŚ 2014-2020 będzie Fundusz Spójności (FS), którego podstawowym celem jest wspieranie rozwoju europejskich sieci transportowych oraz ochrony środowiska w krajach UE. Dodatkowo przewiduje się wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Priorytet I (FS) Promocja odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej:

- ⇒ produkcja, dystrybucja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE), np. budowa, rozbudowa farm wiatrowych, instalacji na biomasę bądź biogaz;
- ⇒ poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym;
- ⇒ rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji, np. budowa sieci dystrybucyjnych średniego i niskiego napięcia.

Institucja Pośrednicząca – Ministerstwo Gospodarki

Priorytet II (FS) Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:

- ⇒ rozwój infrastruktury środowiskowej (np. oczyszczalnie ścieków, sieć kanalizacyjna oraz wodociągowa, instalacje do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym do ich termicznego przetwarzania);
- ⇒ ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, poprawa jakości środowiska miejskiego (np. redukcja zanieczyszczenia powietrza i rekultywacja terenów zdegradowanych);
- ⇒ dostosowanie do zmian klimatu, np. zabezpieczenie obszarów miejskich przed niekorzystnymi zjawiskami pogodowymi, zarządzanie wodami opadowymi, projekty z zakresu małej retencji oraz systemy zarządzania klęskami żywiołowymi.

Institucja Pośrednicząca – Ministerstwo Środowiska

Priorytet III (FS) Rozwój infrastruktury transportowej przyjaznej dla środowiska i ważnej w skali europejskiej:

- ⇒ rozwój drogowej i kolejowej infrastruktury w sieci TEN-T, połączeń kolejowych poza tą siecią oraz w aglomeracjach;
- ⇒ niskoemisyjny transport miejski, transport śródlądowy, morski i intermodalny;
- ⇒ poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym.

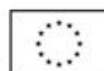
Institucja Pośrednicząca – Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej

Priorytet IV (EFRR) Zwiększenie dostępności do transportowej sieci europejskiej:

- ⇒ poprawa przepustowości infrastruktury drogowej (w tym obwodnice, trasy wylotowe)

Institucja Pośrednicząca – Ministerstwo Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej

Priorytet V (EFRR) Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa energetycznego:

- ⇒ rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej, np. budowa sieci przesyłowych i dystrybucyjnych gazu ziemnego lub energii elektrycznej.

Instytucja Pośrednicząca – Ministerstwo Gospodarki

Priorytet VI (EFRR) Ochrona i rozwój dziedzictwa kulturowego:

- ⇒ inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, czy też szkół artystycznych.

Instytucja Pośrednicząca – Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Priorytet VII (EFRR) Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia:

- ⇒ wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem;
- ⇒ wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego, np. wsparcie szpitalnych oddziałów ratunkowych, lotnisk, lądowisk i baz lotniczego pogotowia ratunkowego.

Instytucja Pośrednicząca – Ministerstwo Zdrowia

Finanse

OŚ PRIORYTETOWA	ALOKACJA FINANSOWA (EUR)
Oś 1.	1 263 221 818
Oś 2.	3 458 175 247
Oś 3.	14 687 826 220
Oś 4.	2 905 571 087
Oś 5.	642 630 220
Oś 6.	400 000 035
Oś 7.	500 120 706
Oś 8. Pomoc techniczna	300 000 000
OGÓŁEM	24 157 545 333

V. PROGRAMY REGIONALNE

Programy regionalne w latach 2014 – 2020 będą dwufunduszowe – finansowane będą zarówno z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, jak i Europejskiego Funduszu Społecznego. W związku z tym kompleksowo będą odpowiadać na potrzeby danego województwa. Zarządy poszczególnych województw opracowują już projekty własnych regionalnych programów operacyjnych. Środki wdrażane na poziomie regionalnym zostały już podzielone. Procedura przygotowania i zatwierdzania programów w województwach jest taka sama, jak w przypadku programów krajowych. Po przeprowadzeniu konsultacji, analizie ich wyników i opracowaniu ostatecznej wersji projektu, dokumenty przekazywane są Komisji Europejskiej, gdzie będą czekać na uwagi i zatwierdzenie.

Propozycja podziału Funduszy Europejskich 2014-2020 na regiony (w mln euro)

* Mazowsze jako region przejściowy otrzyma 1.9 mld euro w ramach programu regionalnego. Ponadto 1,4 mld euro dostępne będzie dla beneficjentów z tego województwa w programach krajowych. Będą oni mogli także korzystać ze środków Funduszu Spójności, które są zarządzane z poziomu krajowego.

Źródło: www.funduszeuropejskie.gov.pl/2014_2020

VI. POZOSTAŁE PROGRAMY

Zmiany na Wschodzie

Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020 to dodatkowy instrument wsparcia finansowego 5 województw Polski Wschodniej: lubelskiego, podlaskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego, który będzie uzupełnieniem i wzmocnieniem działań prowadzonych w ramach regionalnych i krajowych programów europejskiej polityki spójności, z których finansowane będą zasadnicze przedsięwzięcia rozwojowe.

Głównym celem Programu jest wzrost konkurencyjności i innowacyjności makroregionu Polski Wschodniej.

Cel ten będzie realizowany poprzez koncentrację działań programu na:

- ⇒ wsparciu w obszarze innowacyjności i B+R,
- ⇒ wsparciu konkurencyjności przedsiębiorstw w szczególności w obszarze internacjonalizacji,
- ⇒ wsparciu w zakresie poprawy efektywności układów transportowych miast wojewódzkich i ich obszarów funkcjonalnych,
- ⇒ wsparciu w zakresie zwiększenia spójności wewnętrznej makroregionu.

Podstawę wyboru obszarów objętych wsparciem stanowi zaktualizowana Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020, wpisująca się w najważniejsze uwarunkowania krajowe i europejskie. Cele i zakres Programu są jednocześnie odpowiedzią na wybrane wyzwania

rozwojowe nakreślone w projekcie Umowy Partnerstwa (UP) w odniesieniu do pięciu województw makroregionu.

Głównymi beneficjentami Programu będą: przedsiębiorcy, inicjatywy klastrowe, ośrodki innowacji, jednostki samorządu terytorialnego oraz PKP PLK S.A.

Wsparcie systemu

Środki z Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (PO PT) przeznaczone zostaną na obsługę procesu wdrażania polityki spójności Unii Europejskiej w latach 2014-2020 w Polsce. Głównym celem programu będzie zapewnienie sprawnego i efektywnego wdrażania środków. Działania PO PT skierowane będą w szczególności do podmiotów sektora finansów publicznych, jednostek samorządu terytorialnego, partnerów społeczno-gospodarczych i organizacji pozarządowych.

Współpraca i wymiana doświadczeń

Poza wymienionymi wyżej programami Umowa Partnerstwa wspomina o Europejskiej Współpracy Terytorialnej, w ramach której realizowane będą programy transnarodowe, transgraniczne i współpracy międzyregionalnej. Ponadto osobne środki będą rozdysponowywane w programach finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego i Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.